

ТАЛАНТ ІЗ БОЖОЮ ІСКРОЮ

По-різному складаються людські долі, не кожен відразу знаходить своє покликання. Чи не все своє життя художник Олександр Лаврик із села Рясники Гощанського району ішов до того, щоб створювати сакральні образи. Десь в глибині душі відчув поклик писати ікони. Адже, вважав, іконописець - це водночас висококваліфікований майстер, вчений-дослідник і психолог. А ще - універсал і одержимий своєю справою, що пам'ятає: «Не хлібом єдиним...».

Вісник Рівненщини №12/13р.

стор.

3

Талант із Божою іскрою

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

Тож 1992 року художник навчався у Міжнародній школі церковної архітектури Львівського політехнічного інституту, де кваліфіковану допомогу надали Львівське Архієпархіальне управління Української греко-католицької церкви, Українська Автокефальна Православна церква та Українська Православна церква. З того часу з благословення церкви почав писати ікони.

- Мистецтво ікони, - каже Олександр Лаворик, - дуже давнє і неймовірно складне, воно осмислюється художником «зсердини», через пізнання традиції, через втаємничення й духовну атмосферу цього своєрідного живопису. Іконопис вимагає повної самовіддачі, інакше не вдасться відтворити ідеально рівну лінію, передати нюанс кольору.

Іконне дослідництво

За підтримки Комітету у справах науки і техніки при Кабінеті Міністрів України у складі групи фахівців пан Олександр досліджував ікони Волині, що зберігаються в музеях України. Відтак ознайомився з колекціями ікон в Національному художньому музеї, Музеї волинської ікони, Острозькому краєзнавчому музеї, Національному історико-меморіальному заповіднику «Поле Берестецької битви», Львівській галереї мистецтв, Державному музеї-заповіднику «Одеський замок», Науково-мистецькій фундації митрополита А. Шептицького, Музеї народної архітектури і побуту, Тернопільському краєзнавчому музеї, Рівненському обласному краєзнавчому музеї. Саме в останньому митець здійснив фотофіксацію на кольорову плівку ікон та

фотографій, зняття іконографічних візрізів-кальок з оригіналу в розмір, провів дослідження конструкції основи ікони, техніки живопису, матеріалів. Серед досліджених Олександром Лавориком ікон - «Богородиця Одигітрія з Дорогобужа» XIII ст., «Христос Пантократор» XV ст., «Покрова Богородиці» кінця XV ст. Загалом художником було знято візрізів-кальок з тринадцяти давніх сакральних шедеврів Волині XIII - поч. XVIII ст. Утім, дорога до храму не була легкою. Кожна ікона, яку змальовував художник щонайменше по місяцю, вимагала певного внутрішнього настрою, що сприяв би точності копіювання як головних, так і дрігунящих деталей, передачі відповідної колористики в зображенні ликів святих.

- І при цьому обов'язково рисочка в рисочку, деталька в детальку, - говорить іконописець. - Інакше не зрозумієш і не осягнеш величі і неповторності нашого, волинського,

іконопису. Ця копітка робота, можливо, здаватиметься зайвою, адже є методи фоторепродукції. Але вони не досить чітко передають зображення.

Реконструкції як мистецтво

Лише протягом одного року Олександром Лавориком було проведено реконструкцію ікони «Богородиця Одигітрія» XIII ст. з церкви Успіння Пресвятої Богородиці с. Дорогобуж Гоцького району, яка є однією з найстаріших богородичних ікон, що дійшли до нас ще з княжих часів. Вона є окрасою колекції волинських ікон, що експонуються на виставці «Наша духовна спадщина» в обласному краєзнавчому музеї. Копія виконана на замовлення Покровського собору в Рівному за фінансової підтримки прихожан і спонсорів. Цікаво вже те, що писалася ікона в самому соборі, щоб звикла до температурного режиму та середовища, в якому мала в подальшому перебувати. Можливо, саме тому після освячення прихожани відразу прийняли ікону, і вона органічно вписалася в середовище храму. Виконаний образ Богородиці з дітям теплою по левкасу на липовій дошці розміром 155x102x3 сантиметрів із врзніми шпугами. Тло прикрашене золоченням.

- Із першого дня ікона «запрацювала»: до неї прикладалися люди, просили заступництва та благословення, - розповідає художник. - Отже, є всі підстави вважати, що ікона Божої Матері Дорогобужської стане не лише окрасою новозбудованого Свято-Покровського собору, а й величним образом, до якого звер-

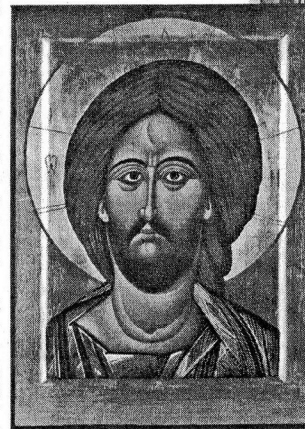
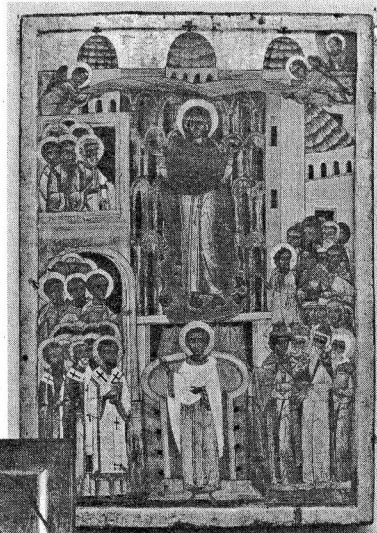
татимуться у своїх молитвах тисячі прихожан.

Списки з ікон

Упродовж 2000-2002 років іконописець виконав список з ікони «Христос Пантократор з апостолами» XV ст. з церкви Пресвятої Трійці села Річниця Зарічненського району, яка зберігається в обласному краєзнавчому музеї. Ця пам'ятка - найбільш рання з-поміж відомих нині в Україні композицій такої іконографії. А в 2003-2009 роках митець працював над списком з ікони «Ілля Пророк з житієм» XVII століття. Цей список був подарований Рівненською та Острозькою єпархіями УПЦ Свято-Іллінському чоловічому монастирю, що в Одесі. У ці ж роки Олександр Лаворик виконує копію ікони «Покрова Пресвятої Богородиці» кінця XV ст. з церкви Пресвя-

тої Богородиці Одигітрія Заставницька» XVII ст., оригінал якої знаходиться у вівтарі Свято-Михайлівського храму в Гощі.

А ось ще такий факт. У 2011-му в селі Замлиння Волинської області проходив перший Міжнародний пленер іконопису, де зібралася іконописці з Польщі та України. Наш земляк виконав лик Христа Пантократора

з ікони XV століття. Виконав образ способом, яким писався оригінал.

Виконуючи списки ікон, митець орієнтується на догмати православної віри, Святого письма, іконописних візрізів. Робота супроводжується благословенням, молитвою і працею. У створених ним образах проглядаються прекрасні і світлі вічні почуття - віра, надія, любов. Не випадково його нова робота - ікона «Чорнобильський Спас» - представлялася в Рівному на вшануванні жертв Чорнобильської катастрофи...

• Олена Семенович